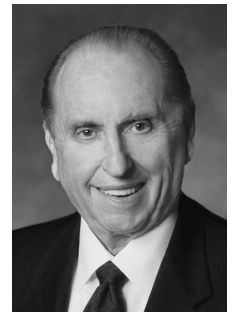

Ni Presidente
Thomas S. Monson

Napudno iti Pammati Kadagiti Ap-appo

Agtawen ni John Linford iti 43 idi isu ken ti asawana, a ni Maria, ken tallo kadagiti annakna a lallaki ket nagnunumuanda a panawan ti pagtaenganda iti Gravely, England, tapno agdaliasat iti rinibu a milia tapno makitipon kadagiti Sasanto iti Great Salt Lake valley. Inbatida ti maikapat nga anakda a lalaki, nga idi ket agserserbi iti mision, inlakoda dagiti sanikuada, ket napanda iti Liverpool babaen iti panagluganda iti barko a *Thornton*.

Naannayas ti panagdaliasatda babaen iti baybay a napan iti New York City, ken babaen iti daga a napan iti Iowa. Ngem, nangrugi dagiti riribuk, kalpasan a dagiti Linfords ken dadduma pay a Sasanto a naglayag iti *Thornton* pimmanaw iti Iowa City idi Hulio 15, 1856, kas paset iti dakes-ti gasatna a James G. Willie handcart company.

Adu ti nairisang iti kompanya gapu iti dakes a tiempo ken makapautoy a panagdaliasat, nakairamanan ni John. In-inut a nagbalin a masaksakit ket nagkapsut tapno ginuyodda babaen iti handcart. Bayat ti pannakagteng ti kompanya iti Wyoming, agpalalon unayen ti kasasaadna. Sumagmamanon nga oras kalpasan a nagpatinggan ti mortal a biag ni John, idi dimteng ti maysa a rescue team manipud iti Salt Lake City idi Oktubre 21. Natay isuna iti nasapa a bigat iti asidong ti takdang ti Sweetwater River.

Nagleddaang kadi ni John iti panangisukatna ti kinanamay kadagiti pannakibalubal, pannakapaidam, ken kinarigat iti inna panangitugot ti pamiliiana iti Zion?

“Saan, Maria.” inbagana iti asawana sakbay a natay. “Naragsakak ta immaytayo. Diak man sibibiag a dumanon iti Salt Lake, ngem sika ken dagiti ubbing ket amman, saanko a pagbabawian amin a nagpasarantayo no dagiti ubbing ket dumadakkelda ken patanurenda ti familiada iti Zion.”¹

Naileppas ni Maria ken dagiti annakna ti panagdaliasatda. Idi pimmanaw ni Maria kalpasan ti 30 a tawen, isuna ken ni John ket nakaibati iti baton-lagip iti pammati, iti pangserbi, iti debosion, ken iti sakripisio.

Ti agbalin a Latter-day Saint ket agbalin a nagkauna a kameng, ta ti pakaitarusan ti nagkauna a kameng ket tay “maysa a napan mangisagana wenno manglukat ti dalan tapno suruten dagiti dadduma.”² Ken ti agbalin a nagkauna a kameng ket agbalin a kakallabay ti sakripisio. Numan dagiti kameng ti simbaan ket sanen a maayaban tapno panawanda dagiti pagtaenganda tapno agdaliasat iti Zion, mataginayon nga iddianda dagiti daan a bisio, inuugma a kababalin, ken ing-ingungoten a gagayyem. Sumagma-mano ket addaan iti naladingit a desision a mangpanaw kadagiti kameng ti familiada a mangsupring iti pannakikamengda iti simbaan. Agdur-as dagiti Santo iti Ud-udina nga aldaw, tapno, ikarkararagda a maawatan ken aklonen ida dagiti ipatpattegda.

Saan a nalaka ti dana ti nagkauna a kameng, ngem surotentayo dagiti tugot ti Nagkauna a Kameng- uray pay ti Mangisalakan- Isu a napan idin, tapno ipakitana kadayo ti dalan a surotentayo.

“Umaykayo surotendak,”³ Inyawisna.

Kinunana, “Siak ti dalan, ti kinapudno, ken ti biag.”⁴

“Umaykayo kaniak,”⁵ Inyawagna.

Ti dalan ket mangitunda. Adda dagiti marigatan a makadaer iti pannaka-uyaw ken makainsulto a sao dagiti maag a tattao a mangkatkatawa iti kinadalus ti dayaw, kinapudno, ken panagtungpal kadagiti bilin ti Dios. Ngem kanayon nga imbilangen ti lubong a saan a napateg ti panagtungpal iti pagbatayan. Idi nabilin ni Noe a mangbangon iti bapor, timmangad dagiti maag nga agindeg iti awan ulepna a tangatang ket kalpasanna nagkakatawada ken pinagsasaritaanda maipapan kadagiti napudno—agingga a dimteng ti tudo.

Iti kontinente ti Amerika nabayag a ginagasuten a tawen, nagduadua dagiti tattao, nagsusupanget, ken dida nagtulnog inggana a kinnan ti apoy ti Zarahemla, naitanem iti daga ti Moronihah, ken linayus ti danum ti Moroni. Awanen ti agum-umsi, agpabain, mangsutil, ken panagbasol. Nasukatanda iti makalmes a silensio, napuskol a kinasipnget. Naglabesen ti kinaanus ti Dios, natungpalen ti Pagurasanna.

Di napukaw ti pammati ni Maria Linford iti laksiid ti pammabalaw idia Inglatera, dagiti rigat iti panagdaliasatna iti “ti lugar a ti Dios . . . insaganana,”⁶ ken ti nalalos a pannubok nga inibturanna para iti pamiliana ken simbaan.

Idi 1937, maysa a graveside ceremony ti naidedikar iti lagip ni Maria, dinamag ni Elder George Albert Smith (1870-1951) ti kaputotanna: “Agbiagiakayo kadi a napudno iti pammati dagiti kapuonanyo? . . . Ikalikagumyo ti maikari kadagiti amin a sakripisio nga inaramidda kadakayo.”⁷

Iti panagbiruktayo tapno maipasdek ti Zion kadagiti pusotayo, kadagiti pagtaengantayo, kadagiti komunidadtayo, ken kadagiti pagilantayo, laglagipentayo koma ti tured ken pammati dagidi nangted ti aminda tapno masagraptayo dagiti bendision ti naisubli nga ebanghelio, nga addaan iti namnama ken kari babaen iti Pannubbot ni Hesukristo.

DAGITI NAGADAWAN

1. See Andrew D. Olsen, *The Price We Paid* (2006), 45–46, 136–37.

2. *The Compact Edition of the Oxford English Dictionary* (1971).

“nagkauna a kameng.”

3. Lucas 18:22.

4. Juan 14:6.

5. Juan 7:37; kitaen pay ti 3 Nephi 9:22.

6. “Come, Come, Ye Saints,” *Hymns*, no. 30.

7. See Olsen *The Price We Paid*, 203–4.

PANANGISURO MANIPUD ITI DAYTOY A MENSAHE

Ibilangyo ti agdamag kadagiti insuroyo a mangpanunot kadagiti tattao kadagiti biagda nga immun-unan ken nagbalin a nagkauna a kameng para kadakuada. Kalpasanna damagem no kaano a nagkaunada a kamkameng ken nangisagana ti dalan para kadagiti dadduma. Awisem ida a mangutob kadagiti panawen nga inda nagsakripisio ken no apay a napateg. Mabalimmo a kariten ida a mangirecord ti pammaneknekda iti “ti ultimo a Nagkauna a Kameng,” ti Mangisalikan.

AGTUTUBO

Napudno iti Pammati

nbaga ni Presidente Monson ti pakasaritaan ti maysa a nagkauna a familia ken insaona ti sarita ni Presidente George Albert Smith: “Agbiagiakayo kadi a napudno iti pammati dagiti puonyo?” . . . Ikalikagumyo ti maikari kadagiti sakripisio nga inaramid[da] para kadakayo. No addaanka iti nagkauna a kapupuon wenno umuna a kaputotan a kameng iti Simbaan, kitkitaem kadi dagiti pagtuladan ti pammati para iti pannakaiturong ken pigsa? Adtoy dagiti naimbag a wagas iti panangirugi.

1. Agaramidka iti listaan dagiti tao a bigbigbigem. Mabalimmo a kamengda iti bukodmo a familia (naglabas wenno agdama), dagiti gagayem, dagiti mangidadaulo iti Simbaan, wenno tattao kadagiti nasantoan a kasuratan.

2. Isuratmo dagiti kinasayaatda a magustuam. Pudno kadi a managibtur ti inam? Nalabit a ti gayyemmo ket naasi kadagiti dadduma. Mabalimmo nga ayatem tay kinatured ni Kapitan Moroni.

3. Pumidutka iti maysa a kinasayaat manipud iti listaan ket damagem iti bagim, “Kasano a maaddaannak iti daytoy a kinasayaat? Ania ti rumbeng nga aramidek tapno maparnuayko daytoy iti biagko?”

4. Ilistam dagiti planom para iti panangparnuay mo daytoy a kinasayaat ken ikabilmo iti lugar a kanayonmo a makita, tapno maipalagip kenka ti gannuatmo. Agkararagka para iti tulong ti Nailangitan nga Ama ken checkem ti regular a panagdur-asmo. No mariknam nga umdasen ti pannakaipasagepsep daytoy a kinasayaat, mangpilika manen iti baro a kinasayaat nga aramidem.

Laglagipen a bayat iti panangparnuaytayo kadagiti naindaklan a kinasayaat iti babagitayo, saantay laeng a dayawen ti pammati dagiti puontayo ken dagiti sakripisio nga inaramidda, ngem ketdi agbalintayo pay nga influensia iti kinaimbag kadagiti adda iti aglawlawtayo.

ANNAK

Maysaka Met a Nagkauna a Kameng!

Dagiti nagkauna a tao ket dagiti tattao a mangisagana ti dalan a surotan dagiti dadduma.

Mangdrowing iti lamina wenno bumirok iti retra-to ti maysa kadagiti puonmo. Makabirukka kadi iti pakasaritaan no kasanoda nga insagana ti dalan tapno surotem? Mangisurat iti dua a wagas a pakapagbalinam a nagkauna a kameng itan. Maibingaymo dagiti kapanunotam iti sumaruno a family home eveningyo!

Ti Kabalinantayo a Kinamanagannak

Pammati , Pamilia , Tulong

Nainkararagan nga adalenyo daytoy a material ken kalikagumanyo nga ammuen no ania ti ibinglayyo. Kasano a ti pannakaawat iti “Ti Kaamaan: Maysa a Waragawag iti Lubong” papigsaenna ti pammatiyo iti Dios ken mangparabur kadagiti ay-aywananyo babaen ti visiting teaching? Para iti ad-adu pay nga impormasion, mapan iti reliefsociety.lds.org.

Insuro ni Elder Dallin H. Oaks iti Korum dagiti Sangapulo-ket dua nga Apostol, “Napateg unay a dagiti espiritu nga annak ti Dios ket maaddaan iti mortal a pannakaipas-ngay ken oportunidad nga agdur-as a mapan iti biag nga agnanayon.” “iti kangrunaan a gannuat ti naindaklan a plano ti ragsak, mamatiak a ti annaktayo ken kaputotantayo dagiti kangrunaan a sanikua iti lubong ken iti langit.”¹

Ni Elder D. Todd Christofferson ti Korum dagiti Sangapulo-ket-dua nga Apostol kinunana:

“Mamatitayo kadagiti pamilia, ken mamatitayo kadagiti ubbing. . . .

“ . . . ket ti Dios kinunana kada [Adan ken Eba], Agbungakayo, ket agadukayo, ket punnuenyo ti daga’ [Genesis 1:28]. . . .

“Daytoy a bilin ket saan a nalipatan wenno iniddian iti Ti Simbaan ni Jesucristo dagiti Santo iti Ud-udina nga Aldaw.”²

Numan pay saantayo amin nga agbalin a nagannak iti daytoy a biag, maaywanantayo dagiti ubbing iti

tunggal edad. Sagrapentayo dagiti bendision a kas makipagpaset iti pamilia ti Nailangitan nga Ama, ken mapadasantayo dagiti rag-o ken karit kas makipagpaset iti nainlubongan a pamilia. Ken para iti kaaduan, tay kinanagannakda ket maur-urayen iti agnanayon a masanguanan.

Dagiti Mainayon a Nasantuan a Kasuratan

Salmo 127:3; Mateo 18:3-5;
1 Nephi 7:1; Moises 5: 2-3

Dagiti Estoria ti Tattao a Sibibiag Pay

Kuna ni Elder Andersen, “Adu dagiti boses iti lubong itan ti mangipapaigid ti kinapateg ti maaddaan iti annak wenno isingasing ti panangitantan wenno limitaran dagiti annak iti pamilia,” “Nabiit pay nga inted dagiti babbalasangko ti blog nga insurat ti maysa a Kristiano nga ina (saan tay a kappammation) nga addaan iti lima nga annak. Kinunana: [Ti agpadakkel] iti kastoy a kultura, ket narigat nga ipakat ti

panirigan nga aggapu iti biblia maipanggep ti kinaina. . . . Dagiti annak itan ket marigatanen nga agkolehio. Aglalo iti ipapan iti sabali a pagilian. Iti iruruar iti rabii a dika madangan. Iti panangtaripato ii bagi iti gym. Iti ania man a serkan a trabaho wenno namnamaen a mastrekan.’ Ken innayonna: “Ti Kinaina ket saan nga hobby, maysa daytoy nga awag. Saanmo nga kolektaren dagiti annak gapu ta napimpintasda ngem dagiti stamps. Saan a ti aniaman nga aramiden no adda payla oras. Ngem ketdi para ania ti inted ti Dios nga oras kenka”³

DAGITI NAGADAWAN

1. Dallin H. Oaks, “The Great Plan of Happiness,” *Ensign*, Nov. 1993, 72, 75.
2. Neil L. Andersen, “Children,” *Liahona*, Nov. 2011, 28
3. Neil L. Andersen, “Children,” 28.

Ibilang Daytoy

Ania dagiti wagas ti nainlubongan a pamiliatayo a maipada iti nailangitan a pamilia?